

Số: ~~1355~~ /TCT -CS
V/v: chính sách thuế

Hà Nội, ngày 21 tháng 4 năm 2011

Kính gửi: Cục thuế tỉnh Hà Nam

Trả lời công văn số 63/CT-THHT ngày 14/01/2011 của Cục thuế tỉnh Hà Nam về chính sách thuế đối với các khoản tiền phạt do vi phạm hợp đồng của nhà thầu nước ngoài, Tổng cục Thuế có ý kiến như sau:

1. Về hóa đơn đối với các khoản tiền phạt do vi phạm hợp đồng:

Tại Khoản 1 Điều 3 Chương I Thông tư số 153/2010/TT-BTC ngày 28/09/2010 của Bộ Tài chính hướng dẫn về hóa đơn bán hàng hóa, dịch vụ quy định như sau:

“Hóa đơn là chứng từ do người bán lập, ghi nhận thông tin bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ theo quy định của pháp luật”

Tại Khoản 1b Điều 14 Chương III Thông tư số 153/2010/TT-BTC nêu trên quy định về nguyên tắc lập hóa đơn như sau: “Người bán phải lập hóa đơn khi bán hàng hóa, dịch vụ”.

Tại Điểm 1 Mục IV Phần B Thông tư số 129/2008/TT-BTC ngày 26/12/2008 của Bộ Tài chính hướng dẫn về thuế GTGT quy định về hóa đơn, chứng từ mua bán hàng hóa dịch vụ như sau:

“Cơ sở kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khấu trừ thuế khi bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ phải sử dụng hoá đơn GTGT...”

Căn cứ các quy định trên, trường hợp Ban Quản lý dự án Xi măng Bút Sơn 2 (Ban QLDA) có phát sinh các khoản thu về tiền phạt, bồi thường do vi phạm hợp đồng của nhà thầu KHI (Nhật Bản) thì không phải là hoạt động bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ của Ban QLDA nên Ban QLDA không lập hóa đơn GTGT đối với các khoản tiền phạt, bồi thường này.

2. Về tỷ giá đối với khoản thu tiền phạt, bồi thường do vi phạm hợp đồng bằng ngoại tệ:

Tại Điểm 5 Phần B Thông tư số 130/2008/TT-BTC ngày 26/12/2008 của Bộ Tài chính hướng dẫn về thuế thu nhập doanh nghiệp quy định:

“Doanh nghiệp có doanh thu, chi phí, thu nhập chịu thuế và thu nhập tính thuế bằng ngoại tệ thì phải quy đổi ngoại tệ ra đồng Việt Nam theo tỷ giá giao dịch bình quân trên thị trường ngoại tệ liên ngân hàng do Ngân hàng Nhà nước Việt

Nam công bố tại thời điểm phát sinh doanh thu, chi phí, thu nhập chịu thuế và thu nhập tính thuế bằng ngoại tệ, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác”.

Căn cứ quy định trên, trường hợp Ban QLDA nhận các khoản tiền phạt, bồi thường do vi phạm hợp đồng của nhà thầu KHI (Nhật Bản) bằng ngoại tệ thì khoản tiền phạt, bồi thường này được quy đổi từ ngoại tệ ra đồng Việt Nam theo tỷ giá giao dịch bình quân trên thị trường ngoại tệ liên ngân hàng do Ngân hàng Nhà nước Việt Nam công bố tại thời điểm nhà thầu KHI thanh toán cho Ban QLDA.

3. Về hạch toán khoản thu tiền phạt nhà thầu nước ngoài KHI vi phạm hợp đồng (bồi thường bằng ngoại tệ do giao hàng chậm, bồi thường bằng ngoại tệ để khắc phục lỗi thiết kế, bồi thường bằng vật tư) và chênh lệch tỷ giá đối với khoản bồi thường chi phí khắc phục lỗi thiết kế:

Tại Khoản 5 Điều 2 Phần A Thông tư số 203/2009/TT-BTC ngày 20/10/2009 của Bộ Tài chính hướng dẫn chế độ quản lý, sử dụng và trích khấu hao tài sản cố định quy định:

“Nguyên giá tài sản cố định hữu hình là toàn bộ các chi phí mà doanh nghiệp phải bỏ ra để có tài sản cố định hữu hình tính đến thời điểm đưa tài sản đó vào trạng thái sẵn sàng sử dụng”

Tại Khoản 1c Điều 4 Phần B Thông tư số 203/2009/TT-BTC nêu trên quy định:

“Nguyên giá TSCĐ hữu hình tự xây dựng là giá trị quyết toán công trình khi đưa vào sử dụng. Trường hợp TSCĐ đã đưa vào sử dụng nhưng chưa thực hiện quyết toán thì doanh nghiệp hạch toán nguyên giá theo giá tạm tính và điều chỉnh sau khi quyết toán công trình hoàn thành.”

Tại Điểm 6 Mục V Phần C Thông tư số 130/2008/TT-BTC nêu trên hướng dẫn về thu nhập khác quy định: Lãi về chênh lệch tỷ giá hối đoái thực tế phát sinh trong kỳ của hoạt động sản xuất kinh doanh không bao gồm: “Lãi chênh lệch tỷ giá phát sinh trong quá trình đầu tư xây dựng cơ bản (giai đoạn trước hoạt động sản xuất kinh doanh)”

Tại Điểm 2.20 Mục IV Phần C Thông tư số 130/2008/TT-BTC nêu trên quy định về các khoản chi không được trừ khi xác định thu nhập chịu thuế bao gồm: “Lỗ chênh lệch tỷ giá phát sinh trong quá trình đầu tư xây dựng cơ bản (giai đoạn trước hoạt động sản xuất kinh doanh)”

Căn cứ các quy định trên, trường hợp trong quá trình đầu tư xây dựng Dây chuyền 2 - Nhà máy Xi măng Bút Sơn, Ban QLDA có các khoản thu về tiền phạt, bồi thường do vi phạm hợp đồng (bồi thường bằng ngoại tệ do giao hàng chậm, bồi thường bằng ngoại tệ để khắc phục lỗi thiết kế, bồi thường bằng vật tư) và chênh lệch do tỷ giá thay đổi giữa thời điểm nhà thầu KHI thanh toán khoản bồi thường chi phí khắc phục lỗi thiết kế cho Ban QLDA và thời điểm Ban QLDA thanh toán cho đơn vị thuê sửa chữa thì Ban QLDA hạch toán giảm vốn đầu tư xây dựng công trình Dây chuyền 2 nêu trên đối với các khoản thu này.

4. Xác định giá trị vật tư bồi thường:

Đề nghị Cục thuế căn cứ hồ sơ cụ thể của đơn vị đề hướng dẫn đơn vị xác định giá trị vật tư bồi thường.

Tổng cục Thuế trả lời để Cục thuế tỉnh Hà Nam biết. /

Nơi nhận:

- Như trên;
- Vụ CST, PC, CĐKT&KT, Đầu tư (BTC);
- Cục TCDN (BTC);
- Vụ PC (TCT) (2b);
- Website Tổng cục Thuế;
- Lưu: VT, CS (3b).

